

حدیث روز

امام علی علیه السلام :

الْحَزْمُ صِنَاعَةٌ ، ثَمَرُهُ الْحَزْمُ السَّلَامَةُ ، مَنْ لَمْ يَقْدَمْهُ الْحَزْمُ اخَّرَهُ الْعَجْزُ .

دور اندیشی یک هنر است، ثمره دور اندیشی سالم ماندن از آسیبها است، کسی که دور اندیشی او را پیش نبرد، ناتوانی او را عقب اندازد.

نبض فرزند آوری دست شبکه‌های اجتماعی

میلیون‌ها نفر نگر جزئی‌ترین مسائل زندگی‌شان را در شبکه‌های اجتماعی به اشتراک می‌گذارند و در مقابل، خصوصی‌ترین و اساسی‌ترین تصمیم‌هایشان تحت تأثیر این شبکه‌ها شکل می‌گیرد از جمله تمایل به فرزندآوری. میلیون‌ها نفر جزئی‌ترین مسائل زندگی‌شان را در شبکه‌های اجتماعی به اشتراک می‌گذارند و در مقابل، خصوصی‌ترین و اساسی‌ترین تصمیم‌هایشان تحت تأثیر این شبکه‌ها شکل می‌گیرد از جمله تمایل به فرزندآوری؛ نظریه داده بنیاد برای شناسایی فرایندها در بستر اجتماع‌شان و تجزیه و تحلیل عوامل و وضعیت‌های مرتبط با فرایندها مناسب است و به شناسایی و توضیح فرایندهای تعاملی بین افراد و گروه‌ها در یک بستر اجتماعی می‌پردازد.

جامعه‌آماری این پژوهش، زوج‌های تک فرزند یا بی‌فرزند منطقه چهار تهران در سال ۱۴۰۰ است که با ۱۵ نفر از آن‌ها مصاحبه‌های عمیق صورت گرفت. با توجه به هدف پژوهش، از روش نمونه‌گیری در دسترس برای مصاحبه استفاده شد. کدگذاری متن مصاحبه‌ها و تجزیه و تحلیل داده‌ها به جمع‌بندی و طبقه‌بندی داده‌ها و نهایتاً یافته‌هایی منجر شد که در ادامه گزیده‌ای از این پژوهش و یافته‌های آن را می‌خوانیم.

پدیده تمایل به تک‌فرزندى یا نابارورى خودخواسته که از یکى دو دهه قبل شروع شده، در حال تبدیل شدن به یک کنش هنجارى است. طبق مطالعات صورت گرفته نسبت تعداد خانوارهای تک فرزند به کل خانوارهای کشور در سال های ۱۳۷۵ و ۱۳۸۵

۱۳۹۰ به ترتیب به نسبت‌های ۱۷٫۲ درصد، ۲۳٫۹ درصد و ۲۸٫۵ درصد تغییر کرده است. این در حالی است که در بسیاری از کشورهای در حال توسعه، مؤلفه جمعیت و فرزندآوری عامل اصلی در پیشرفت تکنولوژی و اقتدار اقتصادی و اجتماعی بوده است زیرا نه تنها تأمین نیاز مالی و اقتصادی، رشد و پیشرفت علم و تکنولوژی را سرعت می‌بخشد، بلکه نوعی رقابت برای دست یافتن به‌روزترین تکنولوژی‌های دنیا نیز افزایش پیدا می‌کند.

از جمله مواردی که می‌تواند در روند فرزندآوری نقش مؤثری داشته باشد، پیشرفت و رشد تکنولوژی چون اینترنت است که بر زندگی مردم حتی در زمینه‌های ارزشی و عاطفی تأثیر گذاشته و در برخی جوامع به صورت عاملی در جهت کاهش زادآوری عمل می‌کند؛ اینترنت منتقل کننده میلیون‌ها پیام است که بر ارزش‌ها، نگرش‌ها و هویت فرهنگی کاربران

اضافه‌شدن یک داور مصری و ماجرای میهمانان خارجی بر نامه رمضان تلویزیون

علیرضا معاف معاون قرآن و عترت به‌عنوان گرداننده جلسه و تهیه‌کننده برنامه «محفل»، مدیر گروه معارف شبکه سه و چند تن از مدیران تلویزیون نیز در جلسه حضور پیدا کردند. رونمایی از اطلس مؤسسات قرآنی در ابتدای جلسه از سامانه اطلس مؤسسات قرآنی رونمایی شد؛ سامانه‌ای که به‌واسطه تلفن همراه مردم می‌توانند نزدیک‌ترین مؤسسه آموزشی قرآنی را پیدا و به آن دسترسی پیدا کنند، با خدمات مؤسسه آشنا شوند و صورت آنلاین و غیرآنلاین آموزش ببینند، همچنین معاون قرآن و عترت وزارت ارشاد نیز به طرح مسجد پایگاه قرآنی اشاره کرد که تاکنون ۴۰۰۰ مسجد به‌عنوان پایگاه قرآنی انتخاب شده‌اند.

در جلسه پیشنهادات مختلفی از سوی اعضای کمیسیون ترویج و تبلیغ معارف قرآنی ارائه شد. رئیس دارالقرآن به عوامل جذابیت و جلب توجه مخاطبین به برنامه «محفل» اشاره کرد که البته قرار است تحولات جدی‌تری در فصل دوم این برنامه تلویزیونی شاهد باشیم، اما باید گروه سازنده توجه کنند این برنامه در سوگیری‌های کلان بتواند آن انس و عمل به قرآن کریم را ترویج کند و برای دوری از افات هم به‌نظر می‌رسد انتخاب درست سوره‌ها و پژوهش همراه با توجه به قرم و ساختار برنامه ضرورت دارد. یکی از اعضای کمیسیون موضوع توجه برنامه «محفل» به سوره‌های بین‌المللی در ظرفیت‌های مختلفی از سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی به یاراش یابیند تا بتوانند دسترسی بهتری به قاریان بین‌المللی و سوره‌های متناسب جهانی داشته باشد، مثلاً جوانانی را که در غزه ترتیل زبیا و اثرگذاری دارند، در برنامه «محفل» حضور پیدا کنند یا بتوانی از کشورهای غیراسلامی که به‌واسطه قرآن چهار تحول شدند نیز میهمان این برنامه شوند دیگر اعضای کمیسیون هم ضمن تقدیر و تجلیل از ساخت چنین برنامه‌ای از تهیه‌کننده و سازندگان برنامه خواستند بیشتر برنامه را به‌سمتی ببرند که در خدمت مردم باشد، همچنان که یکی از مسئولین حوزه قرآنی در جلسه از این موضوع پرده برداشت که برنامه «محفل» توانسته آمار و ارقام استقبال از جلسات قرآنی و کلاس‌های دارالقرآن کشور را چندین برابر کند، بسیاری از خانواده‌ها و فرزندان‌شان

پیکری‌ها که همان روزهای پایانی فصل اول نشان می‌داد که این برنامه فصل دومی هم دارد، این خبر را در ابتدا سیدمحمدحسین گلیاپیگانی تهیه‌کننده در اختیار خبرنگار تسنیم قرار داد. او این‌طور گفت: در حال برنامه‌ریزی و آماده کردن مقدمات تولید هستیم، امیدوارم بتوانیم فصل دوم «محفل» را برای ماه مبارک رمضان اتی آماده کنیم، امیدوارم یک جریانی را که آغاز شده است، بتوانیم به‌عنوان یک برند مهم ادامه دهیم. چندی پیش هم با پیگیری‌های خبرنگار تسنیم مشخص شد که سری دوم برنامه تلویزیونی «محفل» با همت این مرکز و همکاری شبکه قرآنی تلویزیون با میزبانی از قاریان، حافظان و استعدادهای برتر قرآنی ایران و جهان با اجرای رسالت‌بودی از قاب شبکه سه سیما پیش می‌شد. محمدمهدی اسماعیلی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با عوامل و دست‌اندرکاران فصل دوم «محفل» دیدار کرد. در این جلسه معاون وزارتخانه از جمله معاون هنری و رئیس سازمان سینمایی حضور داشتند.

معاون سیما ضمن اعلام بازگشت فرزاد حسنی به تلویزیون تأکید کرد که همه سازمان صداوسیما از هیچ برندی صرف نظر نمی‌کند و در حال مذاکره با همه آنهاست. محسن برهمانی -معاون سیما- در گفت‌وگویی درباره بازگشت برنامه‌های برند به تلویزیون، به ایسنا گفت: تمام برندهایی که در سازمان صداوسیما در این سال‌ها موفقیت کسب کردند، جزو سرمایه‌های صداوسیما هستند و سازمان هم از هیچ برندی صرف نظر نمی‌کند و در حال مذاکره با همه آنها هم هست.

وی ادامه داد: در حال حاضر سریالی مثل «نون خ» در حال تولید است، برخی از این برندها هم ممکن است هفته دیگر تولیداتشان آغاز

آن در سطح خرد و بر نظام‌های فرهنگی- اجتماعی در سطح کلان تأثیر می‌گذارد. امروزه شبکه‌های اجتماعی بر پایه اینترنت در میان کاربران محبوبیت زیادی کسب کرده‌اند.

رسانه‌های نوین به ویژه شبکه‌های اجتماعی مجازی منجر به تحول در کیفیت و میزان ارتباط انسان‌های جهان شده‌اند؛ بدین معنی که امروزه با استفاده از اینترنت، امکان بهره‌گیری از انبوهی از اطلاعات در کمترین زمان ممکن و برقراری ارتباط گفتاری، دیداری و نوشتاری با هزینه‌های نسبتاً کم فراهم آمده است. برخی اندیشمندان علوم اجتماعی معتقدند شبکه‌های اجتماعی مجازی ظرفیت ایجاد حوزه عمومی مجازی را دارند که کاربران می‌توانند از طریق آن به گفتگو و تعامل پیرامون مسائل و موضوع‌های مختلف بپردازند.

نسبت‌های فرزندآوری بر مبنای داده‌های شاخص‌های چندگانه سلامت و جمعیت در ایران، روند کاهش زادآوری در دهه گذشته را تایید می‌کند. با توجه به استفاده گسترده از شبکه‌های اجتماعی در سال‌های اخیر و به اشتراک گذاشتن جزئی‌ترین مسائل زندگی خصوصی افراد در این شبکه‌ها، تأثیرپذیری زوجین به ویژه زوجین جوان از شبکه‌های خانوادگی، رواج یافته و هر روز بیشتر احساس می‌کنند که وضعیت جامعه به سمت و سوی بد حرکت می‌کند، بدیهی است که گرایش به ازدواج و فرزندآوری کاهش یابد. شبکه‌های اجتماعی از طریق چهار مقوله ادراک اقتصادی و بهداشتی می‌شوند و هر روز بیشتر افراد هر روز اخبار ناامید کننده از شرایط اقتصادی و بهداشتی می‌شنوند و به صورت تصمیم‌گیری‌ها بیشتر شود. در واقع زمانی که افراد هر روز اخبار ناامید کننده از شرایط اقتصادی و بهداشتی می‌شنوند و هر روز بیشتر احساس می‌کنند که وضعیت جامعه به سمت و سوی بد حرکت می‌کند، بدیهی است که گرایش به ازدواج و فرزندآوری کاهش یابد. شبکه‌های اجتماعی از طریق چهار مقوله ادراک اقتصادی و بهداشتی می‌شوند و هر روز بیشتر افراد هر روز اخبار ناامید کننده از شرایط اقتصادی و بهداشتی می‌شنوند و به صورت تصمیم‌گیری‌ها بیشتر شود. در واقع زمانی که افراد هر روز اخبار ناامید کننده از شرایط اقتصادی و بهداشتی می‌شنوند و هر روز بیشتر احساس می‌کنند که وضعیت جامعه به سمت و سوی بد حرکت می‌کند، بدیهی است که گرایش به ازدواج و فرزندآوری کاهش یابد.

نتایج پژوهش حاضر نشان داد که عوامل مؤثر بر گرایش به فرزندآوری با توجه به نقش شبکه‌های اجتماعی مجازی شامل یک سری شرایط علی، زمینه، شرایط میانجی یک مداخله‌گر، مقوله محوری، راهبردها و پیامدها است. اصلی‌ترین شرایط زمینه‌ای شامل فشارهای رسانه‌ای، باورها و گرایش‌های عمومی، چشم و هم چشمی‌ها، تأثیرپذیری، غلبه و همه سلبی‌تی‌های مجازی و الگوبرداری است.

در واقع، زمینه های اصلی شکل‌گیری این پدیده را می‌توان در غلبه فضای مجازی بر زندگی‌های امروز دانست، جایی که افراد ارزش‌ها و باورهای خود را از فضای مجازی دریافت می‌کنند. این فضا به اذهان عمومی شکل داده و باعث گرایش افراد به تک‌فرزندى مى شود. شبکه‌های اجتماعی از طریق الگوسازی و تغییر سبک زندگی بر زادآوری تأثیرگذار هستند.

شرایط علی بر پدیده اصلی یعنی ترس از

مسنولیت به طور مستقیم اثر می‌گذارند. این مولفه‌ها شامل شرایط بد اقتصادی، شکل‌گیری فرهنگ‌های جدید و نابایداری سیاسی است. در واقع در دوره‌ای که به سر می‌بریم، مسائلی نظیر شرایط بد اقتصادی در کنار نابایدری‌های سیاسی و افزایش بی‌رویه قیمت دلار و تورم افسارگسیخته سبب شده‌اند تا شاهد آن باشیم که افراد نمی‌خواهند زیر بار مسئولیت بروند. مطابق با یافته نظری مساله جمعیت تحت تأثیر عوامل اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی قرار دارد.

در همین رابط، شرایط مداخله‌گر سومین دسته از مولفه‌هایی هستند که از بیرون بر شکل‌گیری گرایش به فرزندآوری اثر می‌گذارند. این مولفه‌ها شامل افزایش توقعات خانواده‌ها، دشواری تأمین هزینه‌های کودک، نگرانی بابت ثبات کشور و گسترش اخبار نگران‌کننده است؛ امروز در فضای مجازی غلبه با اخبار بد و ناامیدکننده است که باعث می‌شود ترس در تصمیم‌گیری‌ها بیشتر شود. در واقع زمانی که افراد هر روز اخبار ناامید کننده از شرایط اقتصادی و بهداشتی می‌شنوند و هر روز بیشتر احساس می‌کنند که وضعیت جامعه به سمت و سوی بد حرکت می‌کند، بدیهی است که گرایش به ازدواج و فرزندآوری کاهش یابد. شبکه‌های اجتماعی از طریق چهار مقوله ادراک اقتصادی و بهداشتی می‌شوند و هر روز بیشتر افراد هر روز اخبار ناامید کننده از شرایط اقتصادی و بهداشتی می‌شنوند و به صورت تصمیم‌گیری‌ها بیشتر شود. در واقع زمانی که افراد هر روز اخبار ناامید کننده از شرایط اقتصادی و بهداشتی می‌شنوند و هر روز بیشتر احساس می‌کنند که وضعیت جامعه به سمت و سوی بد حرکت می‌کند، بدیهی است که گرایش به ازدواج و فرزندآوری کاهش یابد.

نتایج پژوهش حاضر نشان داد که عوامل مؤثر بر گرایش به فرزندآوری با توجه به نقش شبکه‌های اجتماعی مجازی شامل یک سری شرایط علی، زمینه، شرایط میانجی یک مداخله‌گر، مقوله محوری، راهبردها و پیامدها است. اصلی‌ترین شرایط زمینه‌ای شامل فشارهای رسانه‌ای، باورها و گرایش‌های عمومی، چشم و هم چشمی‌ها، تأثیرپذیری، غلبه و همه سلبی‌تی‌های مجازی و الگوبرداری است. در واقع، زمینه های اصلی شکل‌گیری این پدیده را می‌توان در غلبه فضای مجازی بر زندگی‌های امروز دانست، جایی که افراد ارزش‌ها و باورهای خود را از فضای مجازی دریافت می‌کنند. این فضا به اذهان عمومی شکل داده و باعث گرایش افراد به تک‌فرزندى مى شود. شبکه‌های اجتماعی از طریق الگوسازی و تغییر سبک زندگی بر زادآوری تأثیرگذار هستند.

شرایط علی بر پدیده اصلی یعنی ترس از

اضافه‌شدن یک داور مصری و ماجرای میهمانان خارجی بر نامه رمضان تلویزیون

به‌سمت حفظ و قرائت قرآن آمده‌اند و این اتفاق بزرگی است. در ادامه جلسه مدیر گروه معارف شبکه سه سیما ضمن اشاره به مخاطره‌ای از احمد ابوالقاسمی از میزبانان «محفل» و قاریان بین‌المللی که در سفر اخیر حج چقدر از مسلمانان کشورهای دیگر با او عکس یادگاری گرفتند او خودش در جلسه‌ای که داشتند به تأثیر این برنامه اشاره کرد که به‌واسطه این برنامه چنین اتفاقاتی افتاده است و پیش از این، او را این‌طور نمی‌شناختند.

او همچنین اشاره کرد: اگر امروز توفیق و اتفاق خوبی برای «محفل» رقم خورده همه از عنایات الهی بوده است. بعد از پایان فصل اول، دوستان «محفل» دست به کار شدند و سوره‌ها را مورد بررسی قرار دادند. در فصل نخست ۱۸۰۰ سوره بررسی شد و امسال سوره‌ها حتماً بیشتر هم خواهند بود. به‌سمت جهان اسلام رفت‌اند و حتی قرار است داری از مصر به جمع داوران برنامه اضافه شود. خصوصیات دکور برنامه محفل مدیر گروه معارف شبکه سه همچنین تأکید کرد: سازندگان در تلاش‌اند دکور برنامه رنگ‌بویی از جهان اسلام داشته باشد و شبانه‌روز تلاش می‌کنند اتفاقات خوب فصل گذشته را با قدرت و توان بیشتر و ارتقاء بالاتر و بیشتری در فصل دوم رقم بزنند.

سید محمدحسین هاشمی گلیاپیگانی تهیه‌کننده

معاون سیما: صداوسیما از هیچ برندی صرف نظر نمی‌کند

تولیزویون خیر داد. آخرین حضور فرزاد حسنی در عرصه اجرا در تلویزیون به برنامه پزشکی «کسیر» برمی‌گردد. حسنی در تمام سال‌هایی که به عنوان مجری فعالیت داشت، گریزی هم به بازیگری می‌زد که حاصل آن حضور در سریال‌هایی چون «مسافری از هند»، «برای آخرین بار»، «کمکم کن»، «مسیر انحرافی» بود. او اولین دهه‌نود و پیش از حضور در برنامه «کسیر» در سریالی تحت عنوان «سال‌های ابری» بازی کرد.

حال او این روزها بیشتر در عرصه تئاتر و برخی سریال‌های نمایش خانگی همچون «هفت» کیارش اسدی‌زاده به عنوان بازیگر دیده می‌شود و البته در رادیو به عنوان مجری

هم فعالیت می‌کند. اما به تازگی قرار است در شبکه نسیم هم به اجرا بپردازد نام اولیه این برنامه «ساعت شنی» عنوان شده است و گفت‌وگومحور خواهد بود.

روزنامه صبح ایران / سال دهم - شماره ۱۳۱۲

۱۴ آذر ماه ۱۴۰۲ / با ما همراه شوید

www.serajonline.com – @serajname

فرهنگ و هنر

نحوه‌برخوردبامشکلات

حجت الاسلام دکتر مجتبی خندان

محمد عن سلیمان بن داود عن سفیان بن عیینة عن الزهري عن علی بن الحسین ع قال: نعم الوجه الحمی تعطي کل عضو قسطة من البلاء و لا خير فیمن لا یتنبی. (نواب الأعمال و عقاب الأعمال ؛ النسخ ۵ ص ۱۹۲)

در طریق عشقپزای امن و آسایش بلاست ریش باد آن دل که در درد تو خواهد مرهمی

وی افزود: مؤمنین، موحدین، مسلمانان جهان و مخصوصاً مردم ایران باید بدانند که این مصائب، بلاها و وضعیت ناسامان اقتصادی از جایی بی مسئولیتی و بی مدیریت بی‌خرسی افراد را عیان می‌کند. از این رو آنها را پیشگاه خدا مسئول هستند و باید نماز بدهند. اما آنچه مهم است، آن است که این دنیا عرصه امتحان است، این بالندگی، رشد و تعالی انسانی است که اگر ما مقاومت بکنیم، خداوند به ما عافیت و آرامش خواهد داد.

استاد مجتبی خندان خاطرنشان کرد: امام سجاد علیه السلام بر مردی می‌گشت که از خدا می‌خواهد به او صبر عطا کند. حضرت به او فرمود: اینگونه دعا نکن؛ از خدا عافیت و شکر بر عافیت را طلب نما؛ اینگونه بگو که پیغمبر صلی الله علیه و اله و سلم هم اینگونه دعا می‌کرد: بار الها از تو عافیت و شکر بر عافیت را در دنیا و آخرت می‌خواهم.

«عن الرضا علیه السلام قال: قال علی بن الحسین علیه‌السلام برجل و هو بدو الله ان الله عز وجل لا یقل هنا و لا تفل هنا و لکن سل الله العافیه و الشکر علی العافیه فان العافیه علی العافیه خیر من الصبر علی البلاء کان صلا الله التبی اللهم انی أسألك العافیه و الشکر علی العافیه فی الدنیا و الآخرة» (طبرسی، علی بن حسن، مشکاة الأنوار فی غرر الاخبار؛ ص ۲۵۸ - تحفه چاپ، دوم، ۱۳۸۵ / ۱۳۴۴) (۱۳۴۴) (ش)

سومین نکته: این استاد سطوح عالی حوزه علمیه قم در ادامه به سومین نکته برای اصلاح نگرش ها پرداخت: دنیا بی ارزش است و ارزشمندی برای آخرت است. شناخت حقیقت دنیا و محدودیت های آن انسان را می رساند که حقیقت عالم رسیدن به خدا و تقرب به است. تأثیر دعا در رفع بلا اقدر زیاد است که در روایت معصومین می خوانیم دعا و بلا تا روز قیامت با هم رفیق هستند دعا بلا را برمی گرداند، در حالی که استوار شده است.

«عن الرضا علیه السلام، قال: «قال علی بن الحسین علیه‌السلام: إن الدعاء و البلاء یترافقان إلی یوم الطامة» (در الدعاء، لیرد البلاء، و قد أیرم إیرامه) (کافی - ط ۱۰، النجف، ج ۴ ص ۳۰۴)

وی اضافه نمود: چرا از استوار شدن این است که بلا فضا و قدر الهی به بلایی تعلق گرفته است. ولی با دعا می‌توان آن را از بین برد و به عقب انداخت. این مطلب بسیار مهم است.

این استاد حوزه علمیه قم در ادامه به بیان روایتی از امام سجاد علیه السلام پرداخت که سید بن طاووس در فلاح السائل به آن اشاره کرد است: کسی که قبل از بلا دعا کند، خدا دعایش را مستجاب می‌کند؛ کسی که در دعا پیشگام نباشد، دعا نکند، بلا بیاورد و دعا نکند، دعایش مستجاب نمی‌شود.

«ابو محمد بن الحسن بن الولید عن محمد بن الحسن الصغار عن أحمد بن محمد بن عیسی عن أحمد بن محمد بن أبی نصر عن أبی الحسن

قال قال علی بن الحسین علیه‌السلام یقول: من تقدم فی الدعاء قبل أن ینزل به البلاء لم یشک استجب له و من لم یتقدم فی الدعاء ثم نزل به البلاء لم یشک یستجب له.» (فلاح السائل و نجاج المسائل، ص ۴۱)

استاد مجتبی خندان خاطرنشان کرد: آخرین شیوه مواجهه با بلا و مصیبت و سختی هایی که در دنیا وجود دارد و انسان ها با آن دست به گریبان هستند، صبر بر بلا است. از دیگر وظایف انسان در مقابل بلا، صبر، تحمل، درباری و صبر است.

وی افزود: اگر انسان برای رفع بلا دعا نکند و یا دعا نکند اما معصیت و وسوسات خدا بر آن تعلق گرفته باشد و عافیت را مستجاب نکند بنده اش را به مصیبت و سختی مبتلا کند، مرد مؤمن نباید خود را بیازد و ناامید بشود؛ بلکه باید با شکیبایی به خواست الهی گردن بنهد.

این استاد سطوح عالی حوزه علمیه قم اضافه نمود: بلا عرصه آزمو ن و ایمان انسان هم هست؛

ما چون در حیطه کاری این عالم دخیل نیستیم و همه حالات این عالم را نمی دانیم، به همین خاطر به اضطرار دچار می شویم. داستان حضرت موسی و حضرت خضر علیهما السلام در پیش روی ما است؛ خضر آن کودک را کشت، بعد از آن، کشتی یک عده انسان های فقیر را خراب کرد؛ و در مرحله بعد در حالی که از مردمان یک روستا حتی از خوردن غذایی جهت رفع گرسنگی محروم بودند، به تعمیر دیواری که در حال خراب شدن بود، اقدام می کند.

ما علت پشت پرده را نمی دانیم. به گزارش پایگاه اطلاع رسانی نشست دوره ای استادی، استاد مجتبی خندان در گفتگو با خبرنگار پایگاه اطلاع رسانی نشست دوره ای استادی به موضوع «خود

برخورد با مشکلات» پرداخت. این استاد سطوح عالی حوزه علمیه قم در ابتدای گفتگو خاطرنشان کرد: یکی از بحث های مهم درباره بلایا این است که چگونه و با چه شیوه هایی می توانیم با آنها مواجه شویم. وی افزود: اکنون وضعیت جامعه به گونه ای است که بلا و مصیبت ها در آن زیاد هستند؛ از دست رفتن عزیزان از طرفی، وضعیت اقتصادی و معیشتی از طرف دیگر، جمعه های ملل کفر از طرف دیگر، انسان های مؤمن و شیعه را تحت سیطره خود قرار داده است.

استاد مجتبی خندان در ادامه بیان کرد: حال سؤال اساسی این است که در لسان روایات و قرآن کریم شبهه هایی برای مقابله با حوادث و بلایا بیان شده است یا خیر؟ وی اضافه نمود: به طور کلی سه شیوه کلی برای برخورد با حوادث و بلایا وجود دارد که قرآن و اهل بیت علیهم السلام آنها را بیان فرمودند که در صورت عمل کردن به آن فرامیم، همراه با اعتقاد راسخ به آنها می توان به این درک رسید که خیلی از آن شرایط و بلایا برای ما نه تنها سخت نیست که شیرین است.

اولین مورد: اصلاح نگرش این استاد حوزه علمیه قم در بیان اولین مورد، به اصلاح نگرش برای برخورد با حوادث و بلایا اشاره نمود و تأکید کرد: اگر این موضوع را بدانیم که نگرش ها جهت دهنده رفتارهای انسان ها است و به مقوله اصلاح نگرش توجه بهتری خواهیم داشت، وی در ادامه گفتگو با خبرنگار پایگاه اطلاع رسانی نشست دوره ای استادی در مقام تبیین «اصلاح نگرش» به بیان چند نکته پرداخت.

نکته نخست: استاد مجتبی خندان در اولین نکته برای اصلاح نگرش خاطرنشان کرد: باید بدانیم دنیا با بلا آمیخته شده است. امیر مؤمنان علیه السلام در نهج البلاغه می فرماید:

«فاز بالبلاء مخفوفة و بالبعد مغروفة، لا تذوم أولها و لا یسلم أحوال مختلفة و تارات متفرقة، فقیش فیها مضموم و الأثمان منها مضموم، و إنما ألقها فیها أعراض مشتهقة، ترمیم یسهلها و تقنیهم یحماها» سرائی است که بلاها از هر سو گردش را گرفته و به غدر و یوفاپی شهرت یافته. نه خود همواره بر یک حال باشد و نه ساکنانش در امان و سلاطت به سر برند. حالاتش گونه گون است و هر روز نویت به یکی دهد. در آنجا شادمانی نگویند است و امن و باوادی نتوان یافت. مردم دنیا در دنیا چون هدفهایی هستند که تیرها بر آنها می بارند. دنیا تیرهایش را بر مردمش می افکند و به مرگی که بر سرشان می فرستد، نابودشان می کند.

وی افزود: این نکته مهمی است که ما توقع خوبی و رفاه و آسایش در دنیا را تطبیق، دنیا با بلا و مصیبت ها عین شده است، چنانچه امام سجاد علیه السلام اینگونه فرموده اند: «هنگامی که شخص مؤمنی را غسل می دهند، به روحش گفته می شود که ای دوست داری به همان جسدی که بودی، گردی روح آن مؤمن پاسخ می دهد که با بلا و زیانکاری و غم دنیا چه کنم؟» یعنی اگر به کالبد جسمانی برگردم، دوباره به دنیای پر از غم و بلا و خسران بر می گردم.

نکته دوم: استاد مجتبی خندان خاطرنشان کرد: دومین نکته ضروری در ذیل اصلاح اندیشه این است که ما به دنبال عافیت طلبی مطلق در دنیا نباشیم. اینگونه نیست، مصائب و بلاها عرصه امتحان انسان ها هستند. خدا هر که را بیشتر دوست دارد، از جام بلا بیشتر به او می خوراند. این روایتها و اولیای الهی به حسب مقام و منزلت خویشان خود خدا بیشترین مصائب و سختی ها را داشته اند پس مؤمنان عادی نیز به حسب مرتبه ایمانشان پس از انبیاء و اولیای الهی خواهند بود.

وی در همین راستا به کلامی از امام صادق علیه السلام اشاره نمود که در مورد تکویش عافیت طلبی می فرماید: «ان اهل الحق لم یزالوا منذ کلام فی شدة» اهل حق از همان ابتدا پیوسته و دائمی در سختی بوده است.

این استاد حوزه علمیه قم در ادامه بیان کرد: این را باید بدانید که شمس الدین حافظ شیرازی در این باره شعری دارد:

تا زیورود تهم نبرد راه به دوست عاشقی شود زندان بلا کن باشد

وی در ادامه به بیان روایتی از امام سجاد علیه السلام پرداخت که در کتاب شریف کافی به آن اشاره شده است. حضرت علیه السلام می فرماید: من خوش ندارم که حق در دنیا در عافیت باشد و چیزی از مصائب به او نرسد.

«علی بن ابراهیم عن أبیه عن ابن أبی عمیر عن حسین بن نعیم المصاف عن دریح المجرانی عن علی عبد الله علیه السلام قال قال علی بن الحسین علیه‌السلام یقول: إنی لأکره لرجل لا یعافی فی الدنیا فلا یصیه شیء، من المصائب.» (الکافی ط - الإسلامیة، ج ۴ ص ۲۵۶)

استاد خندان در ادامه به روایتی دیگر از امام سجاد علیه السلام پرداخت: حضرت علیه السلام می فرماید: چه خوب دردی است درد، سهم بلای هر عسوی را هم می دهد.

«حدثنی محمد بن الحسن عن محمد بن الحسن الصغار عن علی بن محمد القاشانی عن القاسم بن

تاریخ انتشار: ۱۴۰۲/۹/۱۳ شناسه آگهی: ۱۶۱۵۸۳۱

سرپرست اداره ثبت کاشان محمد علی ناظمی